

selve Landbrugets Drift gør, at det maa skyde den ene efter den anden af disse Produktioner bort fra sig: Farvning, Vævning, Spinding, det ene gaar efter det andet og gaar ind i Byen, hvor der sidder en eller anden lille Væver, som nu optager denne Bestilling. Denne Væver begynder med een Væv, han faar derefter to, og han faar tre, og han faar fire, og der kommer flere Vævere, og der kommer en Maskinvæv. Paa denne Maade er Industrien i dette Fag opstaaet, just i allernøjeste Overensstemmelse med selve Landbrugets Overgang fra ekstensiv til intensiv Drift, og det er jo ogsaa klart, at i et Landbrug, hvor man ombytter Plejlen med Tærskværket og ombytter Skummeskeen med Centrifugen og Klædekisten med Bankbogen, eller, som det ogsaa undertiden sker, med Prioriteten, i et saadant Landbrug, som drives rent kapitalistisk, har man ikke Brug for nogen som helst Mand, Kvinde eller Dreng, som ikke er strengt nødvendig til Normaldriften, med andre Ord, under Sæsonarbejderne maa man mangle Arbejdsfolk, det kan slet ikke være andet. Denne Mangel erstattes saa igen gennem Vandrearbejderne og gennem Maskinerne.

Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men det, jeg har villet vise her, er, hvorledes i den nøjeste Overensstemmelse med Landbrugets Overgang fra ekstensiv til intensiv Drift en industriel Udvikling har fundet Sted, og ville De se det ganske klart og tydeligt belyst, kunne De netop se det gennem Klædeindustrien, som den Dag i Dag strækker sig fra ganske smaa bitte Bedrifter, man kan næsten sige fra Landsbyen, og op til Millionbedriften, i Modsætning til Bomuldsindustrien, som har akkurat det samme Grundlag at arbejde paa, som udfører et Arbejde, som Landbruget ikke har kunnet og ikke har villet gøre, men som er kommen senere til, den Gang Markedet allerede laa der, og derfor straks har kunnet starte i forholdsvis store Bedrifter. Jeg tror, at hvis man saa Forholdet efter paa mange andre Punkter, vilde det vise sig at være akkurat ligesaa-dan. Den Stemning, der er imod Industrien fra Landbrugets Side, er altsaa ogsaa for saa vidt uberettiget, som det i mange Tilfælde i Virkeligheden er Landbrugets Gerning, som Industrien har optaget, og denne Gerning skulde den gerne have Lov til at nyde sin Løn for. Det er min Overbevisning, at hvis Forslaget skulde blive vedtaget, som det er gaaet herfra, vil der ske

stor Skade. Landet vil lide derunder, Lævefoden vil gaa ned her i Landet, og det vil til syvende og sidst ogsaa Landbruget komme til at lide under. En Ting maa de Herrer af Landbruget vel huske, at en Stat og en Kommune have akkurat lige saa godt som en enkelt Forretning sine Generaludgifter, jeg mener dermed Udgifter, som skulle udredes, som ikke kunne gaa ned i samme Forhold, som Om sætningen er. Og hvis man gennem en uheldig Toldlov med sine Følger i Henseende til Udvandring og Svækkelse af Lævefoden naar til en mindre Indtægt her i Landet, vil Landbruget være nødt til at overtage alle disse Generalbyrder eller meget store Dele af dem.

Hvordan det nu vil gaa videre, hvad der kan blive Tid til, og hvad der er Villie til i det Fællesudvalg, som vi nu gaa i Møde, kan jeg intet som helst vide om. Jeg kan kun udtale et Haab om, at der maa blive taget de nødvendige faglige Hensyn. Hvis det sker, er jeg ikke saa bange for den Toldlov, som fremgaar af Fællesudvalget.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingerne.

Fra Landstingets Formand har jeg modtaget Forslag til Lov om Afgift af indenlandsk Roesukker og af Raffinering af Sukker i den Skikkelse, hvori det er vedtaget i Landstinget, med Anmodning om, at det maa blive Folketinget forelagt. Dette sker herved. Eksemplarer ville blive omdelte.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da:

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Lov om Toldafgifterne m. m.

Mødet hævet Kl. 4⁵.